

(๒) คำร้องที่ ๓๐๕/๒๕๕๖ สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล และสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุม สถานีตำรวจภูธรวารินชำราบ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้ได้รับความเสียหาย

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ประมาณ ๑๑.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรวารินชำราบ ได้เข้าทำการตรวจค้นบ้านพักเลขที่ ๑๓๐ ตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานีของผู้ร้องที่ ๒ ซึ่งเป็นมารดาของผู้ร้องที่ ๑ โดยไม่มีหมายค้น แต่ได้แสดงบัตรของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ต่อผู้ร้องที่ ๒ ก่อนเข้าทำการตรวจค้น ซึ่งผลการตรวจค้น เจ้าหน้าที่ตำรวจอ้างว่าพบยาเสพติดประเภทยาบ้า ยาไอซ์ อาวุธปืนขนาด .๓๒ และเครื่องกระสุนปืน จึงได้แจ้งให้ผู้ร้องที่ ๒ โทรศัพท์ติดต่อผู้ร้องที่ ๑ ให้มาพบเจ้าหน้าที่ตำรวจ ณ สถานที่เกิดเหตุ เมื่อผู้ร้องที่ ๑ เดินทางมาถึง ได้ส่งกระเป๋าสะพายใบที่สะพายอยู่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการตรวจค้น ซึ่งภายในกระเป๋ามีปืนขนาด ๙ มม. และเครื่องกระสุนปืนจำนวนหนึ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้คุมตัวผู้ร้องที่ ๑ ไปสอบสวนดำเนินคดีที่สถานีตำรวจภูธรวารินชำราบ โดยไม่มีหมายจับและสำเนาบันทึกการจับกุม ทำให้ไม่ทราบถึงสิทธิที่จะพบหรือปรึกษานายความและให้ทนายความเข้าฟังการสอบปากคำในชั้นสอบสวน อันเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อมา พนักงานสอบสวนได้แจ้งขอหาผู้ร้องที่ ๑ กับผู้ร้องที่ ๒ ว่า “ร่วมกันมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย” และจัดให้มีการแถลงข่าวการจับกุมผู้ร้องที่ ๑ เป็นการปฏิบัติต่อผู้ร้องที่ ๑ เสมือนเป็นผู้กระทำความผิด เป็นเหตุให้ผู้ร้องและครอบครัวเสื่อมเสียชื่อเสียง จึงร้องเรียนเพื่อขอให้ตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียน นั้น เมื่อผู้ร้องเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุม อาจเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล และสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๐ (๗) ให้การรับรองไว้ ผู้ร้องสามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในคดีที่พนักงานอัยการจังหวัดอุบลราชธานีฟ้องผู้ร้องทั้งสองต่อศาลจังหวัดอุบลราชธานีได้ ตามมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับเป็นประเด็นที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยประเด็นแห่งคดีที่พนักงานอัยการจังหวัดอุบลราชธานีได้ฟ้องผู้ร้องต่อศาล กรณีดังกล่าวจึงต้องด้วยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงไม่อาจใช้อำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

สำหรับประเด็นการจัดแถลงข่าวการจับกุมผู้ร้องที่ ๑ พร้อมด้วยยาเสพติด อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าเป็นการปฏิบัติเสมือนเป็นผู้กระทำความผิด ทำให้ผู้ร้องและบุคคลในครอบครัว เสื่อมเสียชื่อเสียง อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น เห็นว่าข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นประเด็นเดียวกับเรื่องร้องเรียนในรายงานผลการพิจารณาคำร้องที่ขอให้เสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย รายงานผลการพิจารณาที่ ๒๔๔/๒๕๕๖ เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และสิทธิของบุคคลในเกียรติยศและชื่อเสียง กรณีการนำตัวผู้ต้องหาในคดีอาญาไปนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพและการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วว่าการนำตัวผู้ต้องหาคดีอาญาไปแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน โดยไม่มีการปกปิดใบหน้า การให้ชื่อ - นามสกุล ที่อยู่ และข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องหา ในลักษณะที่เป็นการประจาน ดูหมิ่นเหยียดหยาม ซึ่งส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง เกียรติยศ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ และได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการเน้นย้ำและกำชับไปยังหน่วยงานในสังกัดเพื่อให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการของหน่วยงานในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว

การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้มีการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนจนเกิดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงกำหนดให้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อสถานีดำรวจภูธรวารินชำราบ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้รับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยมีต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยขอให้เน้นย้ำและกำชับผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการของหน่วยงานในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้มีกรณีตามข้อร้องเรียนเกิดขึ้น

ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอทราบและติดตามผลการดำเนินการต่อไป